

Pla de treball i metodologia
de la comissió de treball
per a la transformació
urbanística de la Diagonal

Març 2009

Aprovat a la sessió de treball de 2-03-09

Presentació

L'Ajuntament de Barcelona ha aprovat recentment el projecte de transformació de l'Avinguda Diagonal en passeig, seguint un procés participatiu que ha de culminar en una àmplia consulta ciutadana. L'equip de govern vol que el Consell de Ciutat de Barcelona, màxim òrgan de participació ciutadana de la ciutat, actuï com a garant de la qualitat d'aquest procés participatiu, a més a més de promoure un debat intern al Consell del qual en surtin aportacions per als projectes urbanístics que hauran de ser exposats i escollits per la ciutadania.

Per tal de dur a terme aquest funció, el Consell de Ciutat s'ha dotat d'una comissió de treball *ad hoc*, que té com a funcions:

- fer el seguiment del desenvolupament del procés de participació ciutadana per a la transformació de la Diagonal,
- proposar, si escau, noves mesures de participació ciutadana per a l'esmentat projecte,
- conèixer els resultats de les diverses fites de participació ciutadana establertes,
- elevar al Ple del Consell de Ciutat la memòria participativa del projecte de transformació de la Diagonal per a la seva validació.

Per a dur a terme la seva comesa, la Comissió de treball pel procés participatiu de transformació de la Diagonal disposarà de la informació existent en tot el procés, així com del conjunt de les diferents aportacions que es rebin. Comptarà amb el suport d'un equip de la Fundació Desenvolupament Comunitari, entitat experta en l'acompanyament i gestió de processos de democràcia participativa.

Objectius

La finalitat del present pla de treball és donar suport tècnic i metodològic a la Comissió de Treball pel procés participatiu de transformació de la Diagonal i a la secretaria del Consell de Ciutat, per tal que pugui portar a terme la seva missió de fer el seguiment i validar l'esmentat procés, així com fer-hi aportacions substantives. Per tal d'aconseguir-ho, es defineixen els següents objectius específics o operatius:

1. Dissenyar la dinàmica de treball de la Comissió per tal de fer al màxim de participatives i operatives les seves sessions.

2. Elaborar el protocol de seguiment del procés participatiu. Que inclourà un butlletí electrònic informatiu per a totes les persones membres del Consell de Ciutat.

3. Redactar dictàmens sobre la qualitat del procés participatiu i sobre l'impacte d'aquest projecte en el projectes urbanístics finals.

Metodologia

El treball de la Comissió es dividirà en tres fases:

Fase 1, d'elaboració del dictamen inicial de validació metodològica del procés participatiu (18.2-24.3.2009).

Aquesta fase constarà de tres sessions de treball:

Sessió 1. Presentació de la documentació i del pla de treball de la primera fase. Discussió i aprovació del pla de treball (inclou decidir ponents i metodologia de treball)

Data: 18.2.2009 (2 hores: 19.00-21.00).

Sessió 2. Reflexió i debat sobre l'impacte sociourbanístic del projecte de transformació de la Diagonal ("D'Avinguda a Passeig"). Durada: 2,5 hores.

a) Presentació de les reflexions preliminars del projecte de transformació de la Diagonal, a càrrec de l'arquitecte en cap. 45'.

b) Debat obert. 1 hora.

data: 2.3.2009

Sessió 3. Discussió i validació de la proposta metodològica del procés participatiu. Durada: 2 hores.

a) Presentació de la proposta de procés participatiu sobre la transformació de la Diagonal, a càrrec del Director de Participació i Comunicació del Sector d'Urbanisme i Infraestructures. 30'.

b) Debat de la proposta estructurada a partir dels següents elements:

– actors que es contempla a la proposta

– accions

– fases o calendari del procés

Durada (1'5 hores;).

data: 9.3.2009

A partir d'aquí, i segons l'acord de la Comissió Permanent del Consell de Ciutat que aprova encarregar el suport metodològic i tècnic de la Comissió a la Fundació Desenvolupament Comunitari, el seu equip tècnic redactarà un esborrany de dictamen de validació del procés participatiu sobre la transformació de la Diagonal, que serà presentat per a la seva aprovació al plenari del Consell de Ciutat del 24 de març, i prèviament lliurat per escrit junt a la convocatòria.

Aquest esborrany serà lliurat a la Comissió el 18.3.2009, amb la possibilitat que les persones membres hi facin aportacions per correu electrònic fins el 20.3.2009, data en què serà lliurada la proposta de dictamen a totes les persones membres del Consell de Ciutat.

Fase 2, de seguiment, assessorament i aportacions al procés participatiu (abril 2009-abril 2010).

En aquesta segona fase, es tracta que la Comissió vetlli per la qualitat del procés participatiu. Alhora cal continuar el procés de debat iniciat en la comissió per tal d'elaborar de propostes substantives sobre la transformació de la Diagonal que, una vegada, aprovades pel plenari del Consell de Ciutat, seran processades com a aportacions al procés general, per part de l'Oficina Tècnica del projecte urbanístic.

A continuació s'especifica la intervenció de la Comissió de treball per al procés participatiu sobre la transformació de la Diagonal, en cadascuna de les cinc fases en què s'estructura aquest procés:

1. Fase d'informació i comunicació (febrer-abril 2009)

En aquesta fase, la Comissió serà informada sobre les accions formatives i informatives dutes a terme. Impulsarà que tots els consells sectorials de ciutat i els consells ciutadans de districte dediquin al menys una sessió a plantejar i explicar el projecte de la Diagonal. La Comissió farà un seguiment del grau d'acompliment de les accions previstes. En concret es preveu:

- Sessió de seguiment: data per determinar durant (segona quinzena d'abril).

2. Fase d'aportacions ciutadanes (maig-juliol 2009)

En aquesta fase, a més de la sessió de seguiment habitual, on es donarà compte dels canals i activitats de recollida de propostes, així com de totes les aportacions rebudes; es continuarà el debat sobre el contingut de la transformació urbanística de la Diagonal, i es formularan propostes que ampliaran les aportacions recollides per altres vies. Accions previstes:

- Sessió de treball: continuació del debat sobre el projecte de transformació de la Diagonal (explicitant el nivell de consens) iniciat a la segona sessió de la primera fase. Formulació d'aportacions als projectes finals. Data per determinar (maig). Durada: 3 hores.
- Plenari extraordinari del Consell de Ciutat: es presentarà el document de reflexió sobre el procés de transformació de la Diagonal elaborat per la Comissió, junt amb propostes d'aportacions al procés participatiu. En el plenari es podran esmenar propostes o presentar-ne de noves (Data: mitjans de juny)
- Sessió de seguiment: data per determinar durant (juliol).

3. Fase de devolució (setembre-desembre 2009)

En les fases de devolució i de presentació i debat de les alternatives la comissió de Treball abordarà els criteris de resposta i la difusió de les alternatives presentades, respectant el paper de l'Oficina Tècnica, com a màxim òrgan tècnic del projecte per elaborar les respostes a les aportacions rebudes i els projectes alternatius finalment presentats.

En aquesta fase, es faran dues sessions de treball: la primera, per conèixer de primera mà les respostes a les aportacions presentades, per tal de conèixer i validar criteris de resposta, abans de fer la devolució a les persones i entitats participants; i la segona de seguiment de les accions de devolució realitzades.

- Sessió de validació dels criteris d'acceptació o descart d'aportacions: data per determinar durant (finals de setembre o principis d'octubre).
- Sessió de seguiment: informació de les accions de retorn realitzades (desembre 2009).
- Plenari del Consell de Ciutat: informació del seguiment del procés participatiu. (desembre 2009 o gener 2010)

4. Fase de presentació i debat de les alternatives: del gener al març del 2010

En aquesta fase hom haurà d'assolir tres objectius: conèixer els projectes finals i poder-hi fer observacions i aportacions, tenir informació del resultat de la presentació i difusió de les opcions alternatives, i validar la memòria participativa. Per tal d'assolir-los hom realitzarà 3 sessions de treball i una sessió plenària.

- Sessió de validació dels projectes finals alternatius: data per determinar durant (gener 2010).

- Sessió de seguiment: informació de les accions de difusió dels projectes urbanístics finals realitzades i, en general, de la memòria participativa de tot el procés (febrer 2010).
- Sessió de presentació i validació de la memòria participativa (març 2010). A partir d'aquí, l'equip tècnic de la Fundació Desenvolupament Comunitari elaborarà un esborrany de dictamen per ser elevat al plenari.
- Plenari del Consell de Ciutat per validar la memòria participativa del procés (març 2010).

5. Consulta ciutadana: abril 2010

En aquest moment, la Comissió ja haurà acabat la seva missió. Si el procés ha resultat reeixit i el Consell de Ciutat ha validat la memòria participativa, es tractaria de sumar-se a la campanya pública de promoció de la consulta.

Fase 3, d'elaboració del dictamen final de validació de tot el procés i del resultats assolits.

Ja explicat en el punt 4 de l'anterior fase, amb què se solapa en el temps.

Equip tècnic

La Fundació Desenvolupament Comunitari (FDC) aportarà un equip tècnic format per 3 professionals:

- Carles Riera i Albert, director de la FDC i expert en desenvolupament local i processos participatius.
- Jordi Pascual i Saüc, expert en metodologies participatives i responsable de l'àrea de participació de la FDC.
- Elena Rovira, experta en participació ciutadana i comunicació.